

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DWST/WPZN-WE-420/25/2013

Warszawa, 2013-12-06

Pan
dr Wojciech R. Wiewiórowski
Generalny Inspektor
Ochrony Danych Osobowych

Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na wystąpienie z dnia 6 listopada 2013 r. Nr DOLiS-035-3533/13/HH/73408, dotyczące dostosowania procesu przetwarzania danych ekspertów do wymogów określonych przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych oraz podjęcia prac legislacyjnych mających na celu kompleksowe uregulowanie kwestii związanych z przetwarzaniem danych osobowych określonych w rozporządzeniu z dnia 1 marca 2013 r., uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Kwestie związane z ekspertami wchodzącymi w skład komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień zawodowy regulowane są przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie ramowego programu szkolenia kandydatów na ekspertów wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień zawodowy, sposobu prowadzenia listy ekspertów oraz trybu wpisywania i skreślenia ekspertów z listy (Dz. U. z 2013 r., poz. 354).

Zgodnie z art. 9 ust. 10 ustawy - Karta Nauczyciela, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, Ministrem Obrony Narodowej i Ministrem Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia m.in. tryb działania komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych, uwzględniając potrzebę stopniowania i różnicowania wymagań stawianych nauczycielom na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz potrzebę prawidłowego przeprowadzania postępowań kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych.

Na podstawie art. 9g ust. 2 i 3 ustawy – Karta Nauczyciela, komisję egzaminacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego powołuje organ prowadzący szkołę, a komisję kwalifikacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego powołuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi m.in. dwaj eksperci, zaś w skład komisji kwalifikacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego – trzech ekspertów listy ekspertów ustalonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Organ powołujący komisję, zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. z 2013, poz. 393), ustalając jej skład, zapewnia w niej udział ekspertów posiadających kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole tego samego typu i rodzaju co szkoła, w której nauczyciel jest zatrudniony, z których co najmniej jeden naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć co nauczyciel (z zastrzeżeniem ust. 2-4 tego przepisu). Eksperci powołani w skład ww. komisji, zawiadamiani są o tym fakcie odpowiednio przez organ prowadzący szkołę lub organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Listę ekspertów prowadzi minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

Z powyższych przepisów jednoznacznie wynika, iż organy powołujące komisje dla nauczycieli ubiegających się o stopień awansu zawodowego bezwzględnie muszą zapewnić w jej składzie udział właściwych ekspertów pod rygorem poważnych uchybień proceduralnych, prowadzących niejednokrotnie do zakwestionowania decyzji administracyjnych o odmowie nadania stopnia awansu zawodowego.

W tym też celu, mając na uwadze obecnie obowiązujące przepisy, minister właściwy do spraw oświaty prowadzi listę ekspertów, publikując ją w ograniczonym zakresie,

na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Zakres publikowanych danych jest niezbędny, po pierwsze do wyboru właściwego eksperta posiadającego odpowiednie kwalifikacje zawodowe i zajmującego właściwe stanowisko, po drugie umożliwienia organowi przygotowania niezbędnych aktów prawnych powołujących komisje (dot. składu osobowego komisji, umów zawieranych z ekspertami) i po trzecie bezpośredniego kontaktu z wybranymi osobami. Zgodnie bowiem z przyjętą praktyką, organ dobierający skład komisji kieruje się przede wszystkim czynnikami ekonomicznymi i racjonalnymi tzn. bada m.in. odległość adresu wskazanego przez eksperta od miejsca i terminu posiedzenia komisji, a także możliwości jego dojazdu.

W takim to zakresie, publikowanie danych osobowych bezpośrednio koresponduje i wypełnia dyspozycję przepisu art. 23 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.). Istotą i główną intencją ustawodawcy jest, aby w skali całego kraju, na terytorium każdego województwa, czy to na poziomie organu prowadzącego szkołę, organu sprawującego nadzór pedagogiczny czy też ministra, zapewniona była możliwość zrealizowania uprawnienia i spełnienia obowiązku wynikającego, w tym konkretnym wypadku z przepisów ustawy – Karta Nauczyciela. W tym miejscu warto zauważyć, że osoby wpisane na listę ekspertów posiadają w tym również pewien interes „prawny”. Pomimo że ustawa nie zawiera żadnych regulacji dotyczących ewentualnego wynagradzania ekspertów za udział w pracach komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych, to w praktyce organy powołujące komisje rozwiązują ten problem np. przez zawieranie umów cywilnoprawnych. Ponadto, jak wynika z dotychczasowej praktyki, eksperci wręcz zabiegają aby ich dane były widoczne i aktualne, o czym świadczy korespondencja wpływająca do Ministerstwa.

Przepis art. 23 ustawy o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), na który zwrócono uwagę w wystąpieniu, zawiera ogólne materialne przesłanki przetwarzania danych osobowych. Mają one charakter generalny tzn. odnoszą się do wszelkich form przetwarzania danych, w tym zarówno do przetwarzania danych "na własne potrzeby" administratora, jak i "na zewnątrz". Pomimo, że każda z okoliczności usprawiedliwiających przetwarzanie danych ma charakter autonomiczny i niezależny, to jednak zauważyć należy, że w omawianym wypadku występuje spełnienie, co najmniej dwóch przesłanek. W świetle

obowiązujących przepisów, publikowanie aktualnej listy ekspertów wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych na stronie MEN w obecnym zakresie (*de facto* zakres ten jest ograniczony) jest niezbędne ze względu na cel ich zbierania. Nie można wobec tego mówić o naruszeniu tzw. zasady adekwatności. Przyjęcie bowiem odmiennych rozwiązań, podważyłoby co do zasady system awansu zawodowego nauczycieli. Należy także dodać, że wpis na listę ekspertów następuje na podstawie wniosku złożonego przez zainteresowaną osobę, do którego należy załączyć m.in. oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych w celu związanym z prowadzeniem listy ekspertów, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.).

Niezależnie od powyższego, uprzejmie informuję, że prace mające na celu kompleksowe uregulowanie w ustawie – Karta Nauczyciela kwestii związanych z przetwarzaniem danych osobowych określonych w rozporządzeniu z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie ramowego programu szkolenia kandydatów na ekspertów wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień zawodowy, sposobu prowadzenia listy ekspertów oraz trybu wpisywania i skreślania ekspertów z listy, będą mogły zostać podjęte przy kolejnej nowelizacji ustawy – Karta Nauczyciela.

Z poważaniem